

Dagskrá

- 11:00 Ávarp, *Björn Ingimarsson, bæjarstjóri Fljótsdalshéraði*
- 11:15 Hvers vegna lýðheilsuvísar? *Alma D. Möller, landlæknir*
- 11:30 Lýðheilsuvísar tengdir lifnaðarháttum, *Dóra Guðrún Guðmundsdóttir, sviðsstjóri áhrifaþátta heilbrigðis hjá Embætti landlæknis*
- 11:50 Lýðheilsuvísar tengdir heilsu og sjúkdómum, *Sigríður Haraldsdóttir, sviðsstjóri heilbrigðisupplýsinga hjá Embætti landlæknis*
- 12:10 **Hádegishlé** - boðið verður upp á léttan hádegisverð
- 12:40 Nýting lýðheilsuvísa hjá Heilbrigðisstofnun Austurlands, *Pétur Heimisson, framkvæmdastjóri lækninga*
- 13:00 Heilsueflandi Austurland, *Eva Jónudóttir, Seyðisfirði*
- 13:20 Heilsueflandi grunnskóli, *Sigurbjörg Hvönn Kristjánsdóttir, aðstoðarskólalastjóri Egilsstaðaskóla*
- 13:40 Pallborðsumræður
- 14:00 Dagskrárlok

Fundarstjóri: Björg Björnsdóttir, bæjarfulltrúi á Fljótsdalshéraði

Lýðheilsuvísar eftir heilbrigðisumdæmum 2018

Kynningarfundur
6. júní 2018

Dr. Alma D. Möller, landlæknir
Dr. Dóra Guðrún Guðmundsdóttir, sviðstjóri
Dr. Sigríður Haraldsdóttir, sviðstjóri

Yfirlit

- **Hvers vegna lýðheilsuvísar?**
Alma D. Möller, landlæknir
- **Lýðheilsuvísar tengdir lifnaðarháttum,**
Dóra Guðrún Guðmundsdóttir, sviðsstjóri áhrifaþátta heilbrigðis hjá Embætti landlæknis
- **Lýðheilsuvísar tengdir heilsu og sjúkdómum,**
Sigríður Haraldsdóttir, sviðsstjóri heilbrigðisupplýsinga hjá Embætti landlæknis

Hvað eru lýðheilsuvísar?

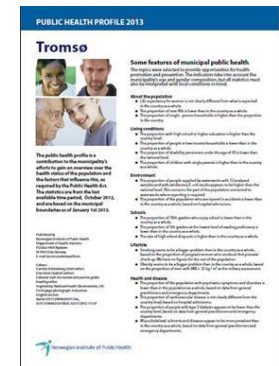
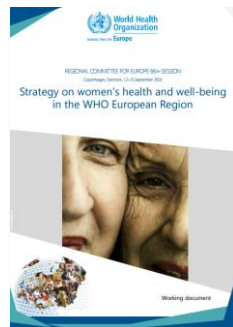
- Safn mælikvarða sem gefa vísbendingar um heilsu og líðan þjóðarinnar og áhrifaþætti þeirra
- Berum okkur gjarnan saman við önnur lönd en berum sjaldnar saman svæði á Íslandi
- Svæðisbundinn munur á heilsu er þekktur víða um heim
- Þurfum að fylgjast með stöðu mála á Íslandi

Val á lýðheilsuvísium

- Áhrifaþættir heilsu sem fela í sér tækifæri til heilsueflingar og forvarna
- Mikilvægir langvinnir sjúkdómar sem gera kröfur til heilbrigðisþjónustu
- Mikilvægar stefnur og áætlanir á sviði lýðheilsu til hliðsjónar

Erlendar fyrirmyndir,
t.d. Norskir lýðheilsuvísar

Áhrifaþættir heilsu og líðanar

HEILSA OG VELLÍÐAN MEÐ HEIMSMARKMIÐUNUM

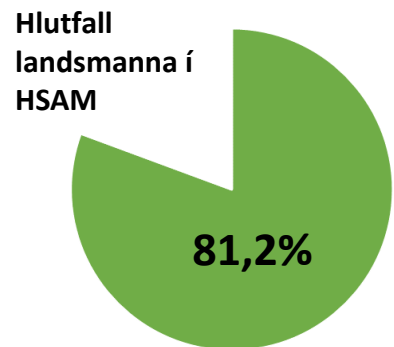
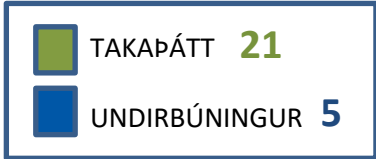
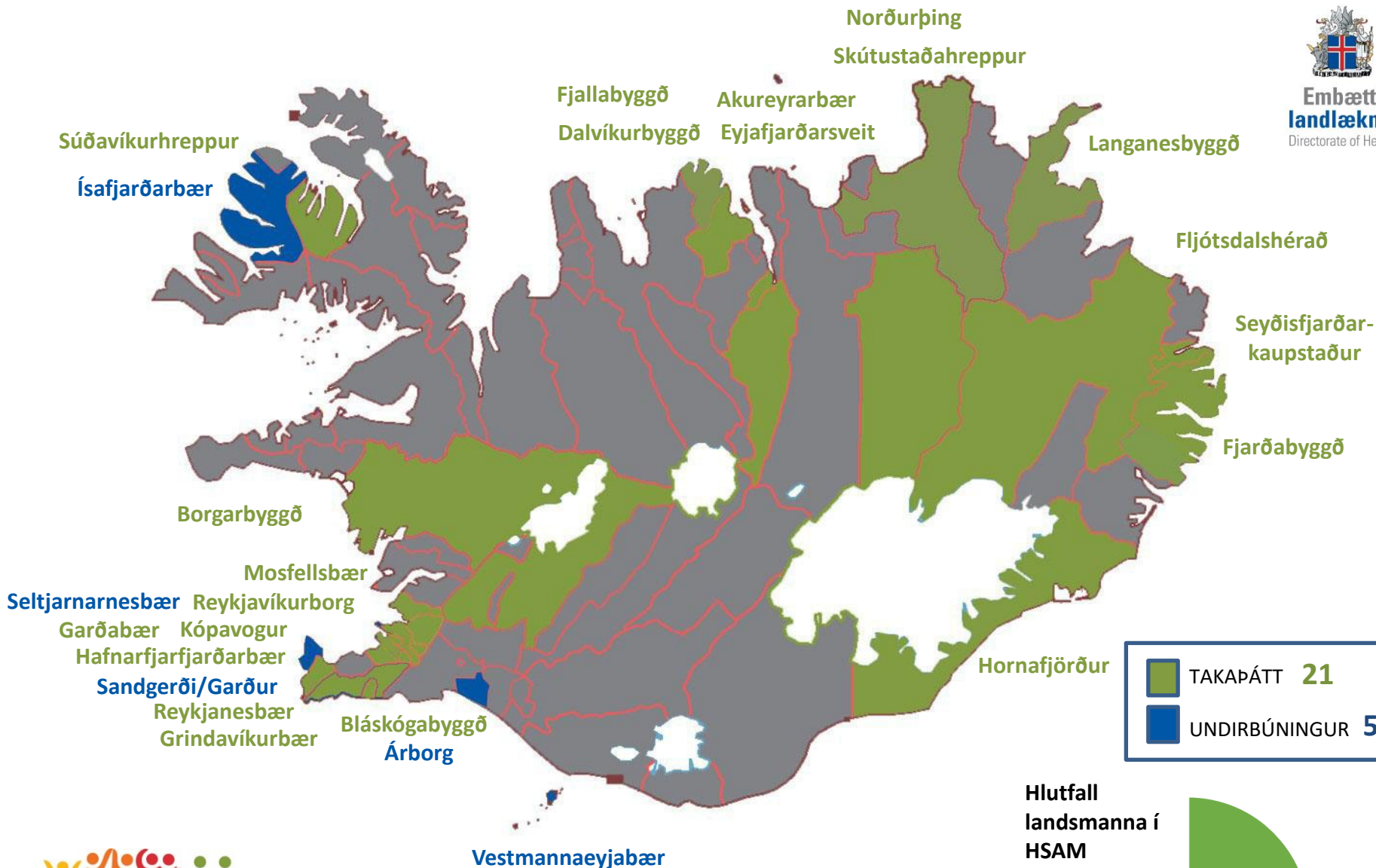

Hvers vegna lýðheilsuvísar eftir heilbrigðisumdæmum?

- Heilbrigðisumdæmi og sveitarfélög eru vettvangur heilsueflingar og heilbrigðisþjónustu
- Viljum auðvelda sveitarfélögum og heilbrigðisþjónustu að:
  - greina stöðu svæðisins
  - finna styrkleika og veikleika hvers svæðis
  - skilja betur þarfir íbúanna

Hvaðan koma gögn í lýðheilsuvísa?

Heilbrigðisskrár landlæknis

Fæðingaskrá

Dánarmeinasrá

Krabbameinsskrá

Lyfjagagnagrunnur

Vistunarskrá sjúkrahúsa

Samskiptaskrá heilsugæslu

Færni og heilsumatsgrunnur

Bólusetningaskrá sóttvarnalæknis

Reglubundnar kannanir

Heilsa og líðan (EL)

Vöktun áhrifaþátta (EL)

Ungt fólk (Rannsóknir og greining)

Gögn frá Hagstofu

Gögn frá Sjúkratryggingum

HEILSUEFLANDI
samfélag

vellíðan fyrir alla

Lýðheilsuvísar gera gagn
þegar þeir hvetja til umræðu
heima í héraði og
leiða til verkefna sem
efla lýðheilsu í heimabyggð

Dóra Guðrún Guðmundsdóttir

LIFNAÐARHÆTTIR

Einblöðungar fyrir hvert umdæmi

Norðurland

LÝÐHEILISUVÍSAR 2017

Lýðheilsuvísar eftir heilbrigðisumdæmum á Íslandi

Hvers vegna lýðheilsuvísar?

Lýðheilsuvísar eru safn mælikvarða sem gefa vísendingar um heilsu og líðan þjóðarinnar. Þirting lýðheilsuvísra eftir heilbrigðisumdæmum á Íslandi er líður í því að veita yfirsýn yfir lýðheilsu í hverju umdæmi fyrir sig í samanburði við landið í heild. Lýðheilsuvísar eru ætlað að auðvelda sveitarfélögum og heilbrigðisþjónustu að greina stöðuna í eigin umdæmi, finna styrkleika og veikleika og skilja þarfr íbúanna þannig að hægt sé að vinna að því að bæta heilsu og líðan.

Hvað hefur áhrif á heilsu og líðan?

Fjölmargir þættir hafa áhrif á heilsu og líðan einstaklinga. Sumum áhrifaþáttum heilsu er ekki hægt að breyta, t.d. aldri og erfðum. Margir aðrir áhrifaþættir heilbrigðis eru hins vegar þess eðlis að hafa má áhrif á þá og stuðla þannig að bættari heilsu og vellíðan einstaklinga og minnka líkur á sjúkdómum. Má þar nefna lífnaðarhætti á borð við áfengis- og tóbaksneyslu, mataræði og hreyfingu og samspiki við fjölskyldu og vini. Lífskilyrði eins og framboð og aðgengi að menntun, atvinnu, húsnæði, heilbrigðis- og félagsþjónustu hafa einnig mikil áhrif á heilsu og líðan svo fátt eitt sé nefnt (Dahlgren G, Whitehead M, 1991). Með því að hafa heilsu og líðan að leiðarljósi í allri stefnumótun og aðgerðum má skapa umhverfi og aðstæður, t.d. í skólum, á vinnustöðum og almennt í samfélögum, sem stuðla að heilbrigðari lífnaðarháttum, betri heilsu og líðan og minnka ójfnuð m.t.t. heilsu.

Dahlgren G, Whitehead M. 1991. Policies and Strategies to Promote Social Equity in Health. Stockholm, Sweden: Institute for Future Studies.

Svæðisbundinn munur á heilsu – ójfnuður

Svæðisbundinn munur á heilsu og líðan er þekktur um allan heim. Til þess að draga úr svæðisbundnum mun á heilsu og líðan þarf að fylgjast með mælikvörðum sem gefa þennan mun til kynna og miðla upplýsingum til þeirra sem starfa á vettvangi. Hjú Embætti landlæknis er unnið að heilsuefndum

Norðurland

Hér eru dæmi um lýðheilsuvísra þar sem tölur fyrir Norðurland eru frábrugðnar tölum fyrir landið í heild.

- Gosdrykkjaneysla fullorðinna og framhaldsskólánema undir landsmeðaltali
- Reykingar fullorðinna undir landsmeðaltali
- Sýklalyfjávísanir barna undir 5 ára undir landsmeðaltali
- Hamingja fullorðinna lægst
- Líkamsmynd stúlkna í 8.-10. b undir landsmeðaltali
- Þunguþyngdissýjanotkun yfir landsmeðaltali

á heildarhátt í gegnum Heilsuefndi samfélag og Heilsuefndi leik-, grunn- og framhaldsskóla þar sem áhersla er lögð á að skapa aðstæður sem stuðla að heilsu og vellíðan allra. Á grundvelli svæðisbundinna lýðheilsuvísra og Heilsuefndi samfélags geta sveitarfélög og heilbrigðisþjónusta unnið saman að því að bæta heilsu og líðan íbúanna.

Val á lýðheilsuvísrum

Við val á lýðheilsuvísrum var sjónum beint að þeim áhrifaþáttum heilsu og líðanar sem fela í sér tækifæri til heilsueflingar og forvarna. Einnig var leitað við að velja þætti í sjúkdómabyrði sem mikilvægast eru að heilbrigðisþjónusta hvers umdæmis geri sér grein fyrir og bregðist við eftir föngum. Mikilvægast stefnur og aðgerðaaætlanir á sviði lýðheilsu eru hafðar til hlífðsjónar. Þar má nefna stefnu velferðarráðuneytisins um lýðheilsu og aðgerðir sem stuðla að Heilsuefndi samfélagi frá 2016, stefnu Evrópuþingdarálfjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar um heilsu kvenna frá 2016, aðgerðaráttun Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar vegna langvinnra sjúkdóma frá 2013 og árlegar starfsáætlanir Embættis landlæknis.

Gögn

Margvísleg gögn liggja til grundvallar útreikningum lýðheilsuvísra. Notuð eru gögn úr heilbrigðisskrám og könnun-um landlæknis, gögn úr könnunum Rannsóknna og greininga og Háskólans á Akureyri og gögn frá Hagstofu Íslands og Sjúkrátrýggingum Íslands. Birtar eru upplýsingar úr gögnum sem nýjust eru hverju sinni.

Norðurland

LÝÐHEILISUVÍSAR 2017

- Heilbrigðisumdæmið er marktækt frábrugðnið landinu öllu
- Heilbrigðisumdæmið er ekki marktækt frábrugðnið landinu öllu
- Ekki er gögnd fyrir marktæki
- Landið allt
- Dreifing heilbrigðisumdæmanna 4/6

Lýðheilsuvísir		Ár	Umdæmi	Ísland	Eining	Norðurland
Samfélag	1 Íbúafjöldi	2016	35.498	335.439		
	2 Íbúafjöldi (fjölgun/fækkun)	2012-16	1,1	4,6	%	
	3 Íbúar ≥ 80 ára	2016	4,4	3,6	%	
	4 Kyrja hlutfall	2016	1,02	1,02	kk/1000	
	5 Fæðingartíðni	2012-16	52,2	54,1	Á 1.000	
	6 Læskilínungur (10. b.)	2015	74,6	77,8	%	
	7 Háskólamenntaár	2016	29,7	37,8	%	
	8 Ráðstöfunarmarkur	2015	3.146	3.352	1.000 kr	
Heilsu og sjúkdómur	9 Hamingja fullorðinna	2016	57,3	61,0	%	
	10 Hamingja (8.-10. b.)	2016	82,3	84,2	%	
	11 Líkamsmynd stúlkna (8.-10. b.)	2016	48,3	56,0	%	
	12 Orfbelldi og strömi (5.-7. b.)	2017	14,9	14,8	%	
	13 Einnmalstíðir framhaldsskólánema	2016	10,2	10,7	%	
	14 Stuttur svefn framhaldsskólánema	2016	66,2	70,3	%	
	15 Streita fullorðinna	2016	23,4	22,2	%	
	16 Virkur ferðamati í vinnu/skóla, fullorðnir	2016	28,0	20,3	%	
	17 Áttátta í skipulagðu þróttastarfi (8.-10. b.)	2016	50,3	55,3	%	
	18 Grænmetis- og ávata neysla fullorðinna	2016	8,3	10,1	%	
	19 Gosdrykkjaneysla framhaldsskólánema	2016	20,9	24,1	%	
	20 Gosdrykkjaneysla fullorðinna	2016	11,7	18,0	%	
	21 Áhættudrykkja fullorðinna	2016	24,1	28,0	%	
	22 Óvinnudrykkja framhaldsskólánema	2016	37,0	38,3	%	
	23 Reykingar fullorðinna	2016	8,6	10,2	%	
	24 Tóbaksnotkun í vör, framhaldsskólánemar	2016	15,4	19,7	%	
	25 Þröfð kannabis, framhaldsskólánemar	2016	14,7	20,0	%	
	26 Meta andlega heilsu samléga/félega, fullorðnir	2016	32,7	27,6	%	
	27 Þunguþyngdissýfja notkun, lík	2016	99,9	94,2	DPD	
	28 Þunguþyngdissýfja notkun, kvk	2016	181,3	168,3	DPD	
	29 Blóðþrýskni ákkaðandi lyf, ósmunir Íslandi	2016	37,1	33,5	DPD	
	30 Háþyngdissýfja notkun	2016	264,9	261,6	DPD	
	31 Blóðþrýskni ákkaðandi lyf	2016	101,2	87,6	DPD	
	32 Lang-, lungnatappa, sjúkráðgjafur, lík	2012-16	220,6	155,9	Á 100.000	
	33 Lang-, lungnatappa, sjúkráðgjafur, kvk	2012-16	243,6	234,2	Á 100.000	
34 Ótímabær dauðsföll yf. lang-, sjúkdóma	2012-16	19,2	22,7	%		
35 Dana tíðni vegna krabbameina	2012-16	179,7	187,1	Á 100.000		
36 Sýkla lyfjávísanir < 5 ára	2016	836	1.269	Á 1.000		
37 Bólusettingar barna, 12 mána.	2016	89,7	87,9	%		
38 Inflúensubólusettingar ≥ 60 ára	2016-17	33,1	22,6	%		
39 Leghálskrabbameinsskoðun	2015	74,0	71,0	%		
40 Brjóstamyndataka	2015	64	58	%		
41 Líðskiptaáæðri > 60 ára	2012-16	301	233	Á 100.000		
42 Blóðsútti eftir hjúkrunarmyndi, > 67 ára	2016	11,9	7,6	Á 1.000		
43 Heilsugæsluhelmsóknir	2015	3,0	2,7	Á íbúa		
44 Sérfræðing helmsóknir	2016	0,8	1,5	Á íbúa		

Skipningar: 1. Hagst. 2. Hagst. 3. Hagst. 4. Hagst. 5. Fr. Lífshlið búið bóm 1.000 konur 15-49 ára. 6. Mm. Lágmarkshæðni (leskingir) FISA. 7. Hagst. 25-74 ára. 8. Hagst. Vægið miðlaði ráðgjafnumálanna skattg. á 16 ára. 9. Vísun. Svær 10-14 hringvæðing (1-10). 10. BSG. Mjögþyngdissýfja hringvæðing. 11. BSG. Mjögþyngdissýfja hringvæðing. 12. BSG. Þeirri/riðli og/ella stömbli og/ella kúllunni stundun í kúllun 2 2 mána. 13. BSG. Örn smenna sv. vísa. 14. BSG. 5 7. BSG. 15. Vísun. Þröngtíðni og/ella stömbli og/ella kúllunni stundun í kúllun 2 2 mána. 16. Vísun. Svær grænmeti og ávata. 17. BSG. Sýklalyfjávísanir ákkaðandi lyf. 18. Vísun. Svær grænmeti og ávata. 19. BSG. Sýklalyfjávísanir ákkaðandi lyf. 20. Vísun. Svær grænmeti og ávata. 21. Vísun. Svær grænmeti og ávata. 22. BSG. 2 2 mána. 23. Vísun. Svær grænmeti og ávata. 24. BSG. 2 2 mána. 25. BSG. Þröngtíðni og/ella stömbli og/ella kúllunni stundun í kúllun 2 2 mána. 26. Vísun. 27. Legg. ATC. N05A. Aldur. 28. Legg. ATC. N05A. Aldur. 29. Legg. ATC. N05A. Aldur. 30. Legg. ATC. N05A. Aldur. 31. Legg. ATC. N05A. Aldur. 32. Vm. ICD-10. J60-J63. 147 (væðing). Aldur. 33. Vm. ICD-10. J60-J63. 147 (væðing). Aldur. 34. Vm. ICD-10. J60-J63. 147 (væðing). Aldur. 35. Vm. ICD-10. J60-J63. 147 (væðing). Aldur. 36. Legg. ATC. N05A. Aldur. 37. Bm. ICD-10. S01. 38. Bm. ICD-10. S01. 39. Bm. ICD-10. S01. 40. Bm. ICD-10. S01. 41. Vm. NCP. N1C. Aldur. 42. Fr. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

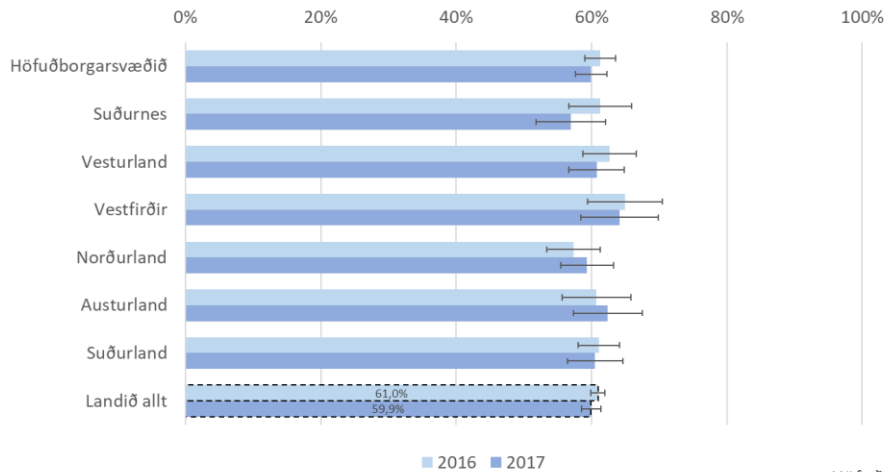

Lifnaðarhættir

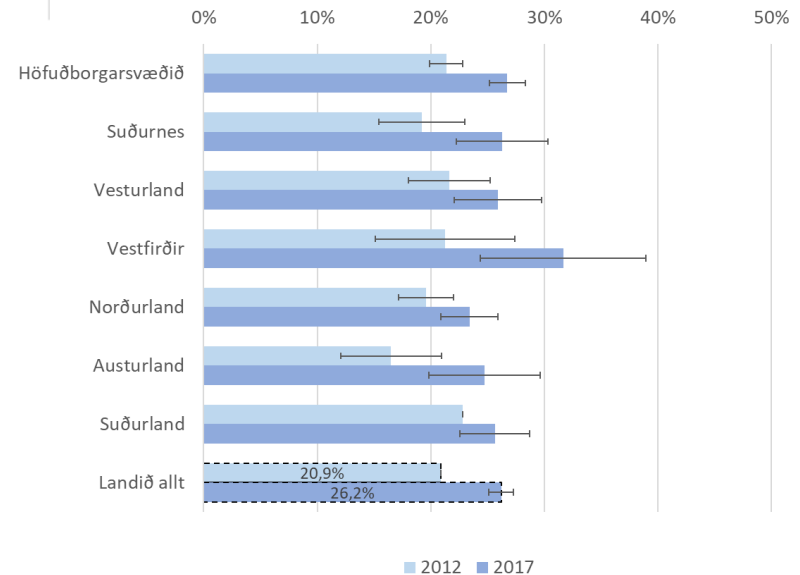
Lifnaðarhættir	Hamingja fullorðinna
	Vellíðan fullorðinna
	Vanlíðan í skóla (8.-10. b.)
	Einmanaleiki (8.-10. b.)
	Stuttur svefn (8.-10. b.)
	Stuttur svefn fullorðinna
	Streita fullorðinna
	Virkur ferðamáti í vinnu/skóla, fullorðnir
	Þátttaka í skipulögðu íþróttastarfi (8.-10. b.)
	Grænmetis- og ávaxtaneysla fullorðinna
	Gosdrykkjaneysla (8.-10. b.)
	Gosdrykkjaneysla fullorðinna
	Ofbeldi um ævina, fullorðnir
	Áhættudrykkja fullorðinna
	Rafsígarettunotkun (10. b.)
Reykingar fullorðinna	
Tóbaksnotkun í vör, fullorðnir	
Kannabisneysla fullorðinna	

Hamingja og vellíðan fullorðinna

Hamingja fullorðinna

Vellíðan fullorðinna

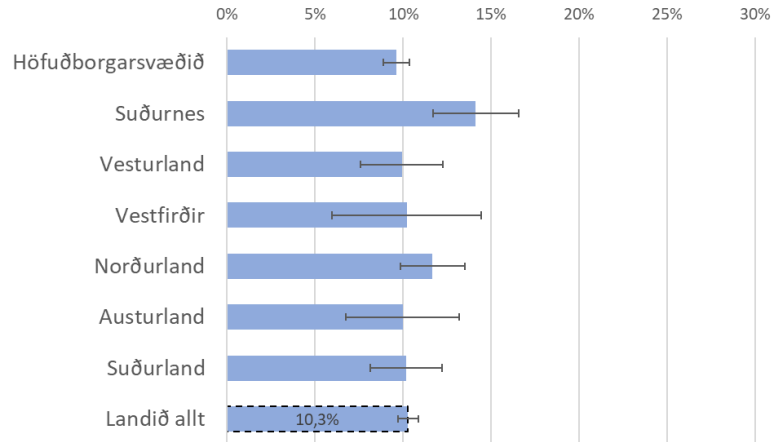

Gagnalindir: Vöktun á áhrifapáttum heilbrigðis & Heilsa og líðan Íslendinga

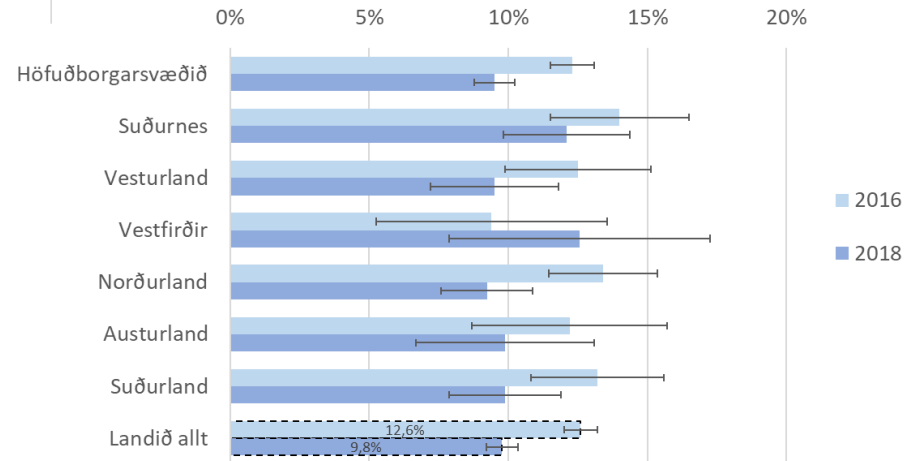

Andleg líðan barna

Vanlíðan í skóla (8. - 10. bekkur)

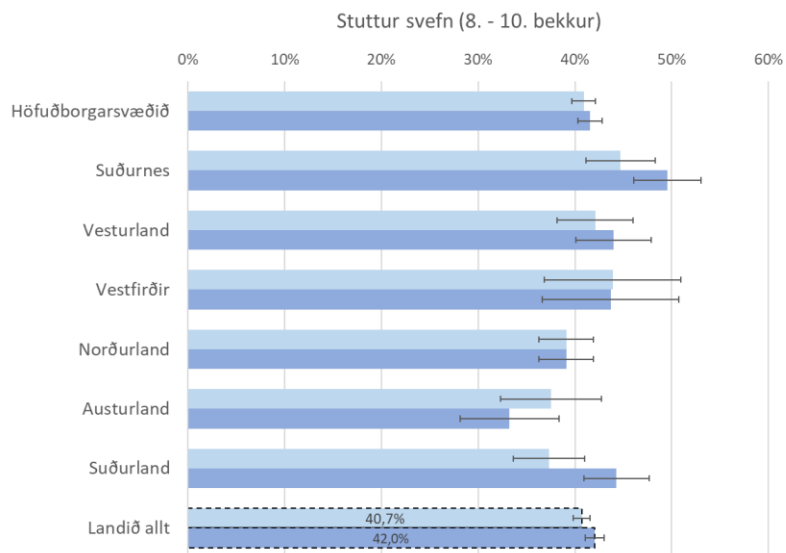

Einmanaleiki (8. - 10. bekkur)

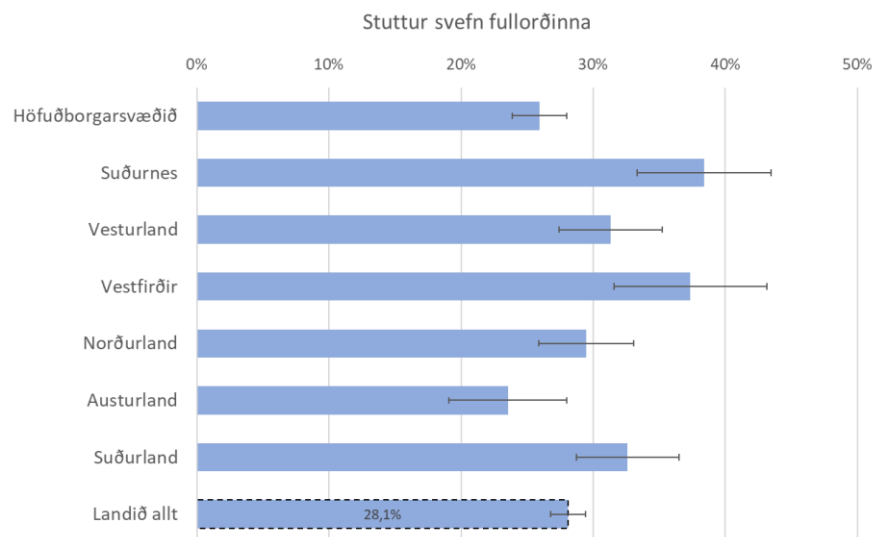

Stuttur svefn, börn & fullorðnir

■ 2016
■ 2018

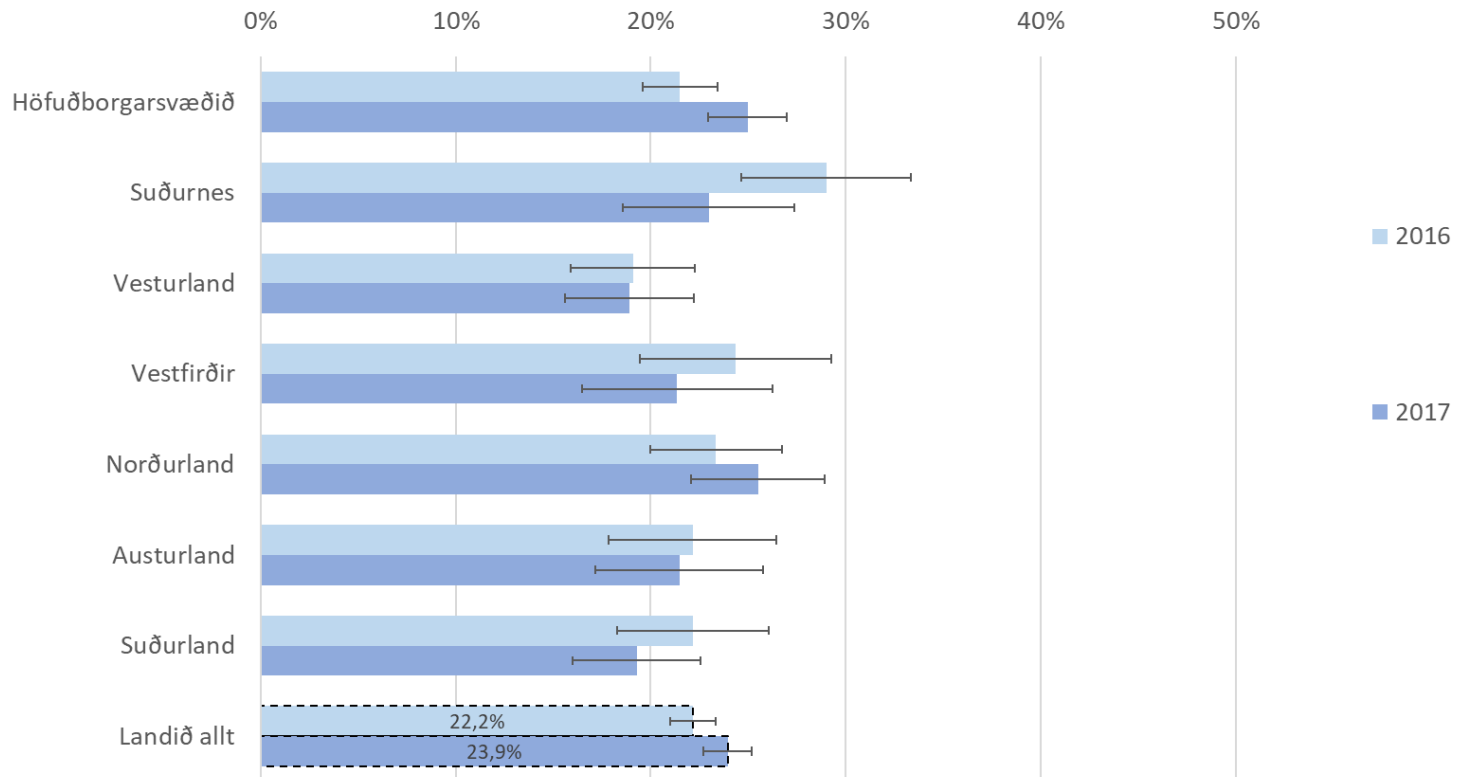
Gagnalindir:

Stuttur svefn barna: Rannsóknir & Greining

Stuttur svefn fullorðinna: Vöktun á áhrifaþáttum heilbrigðis

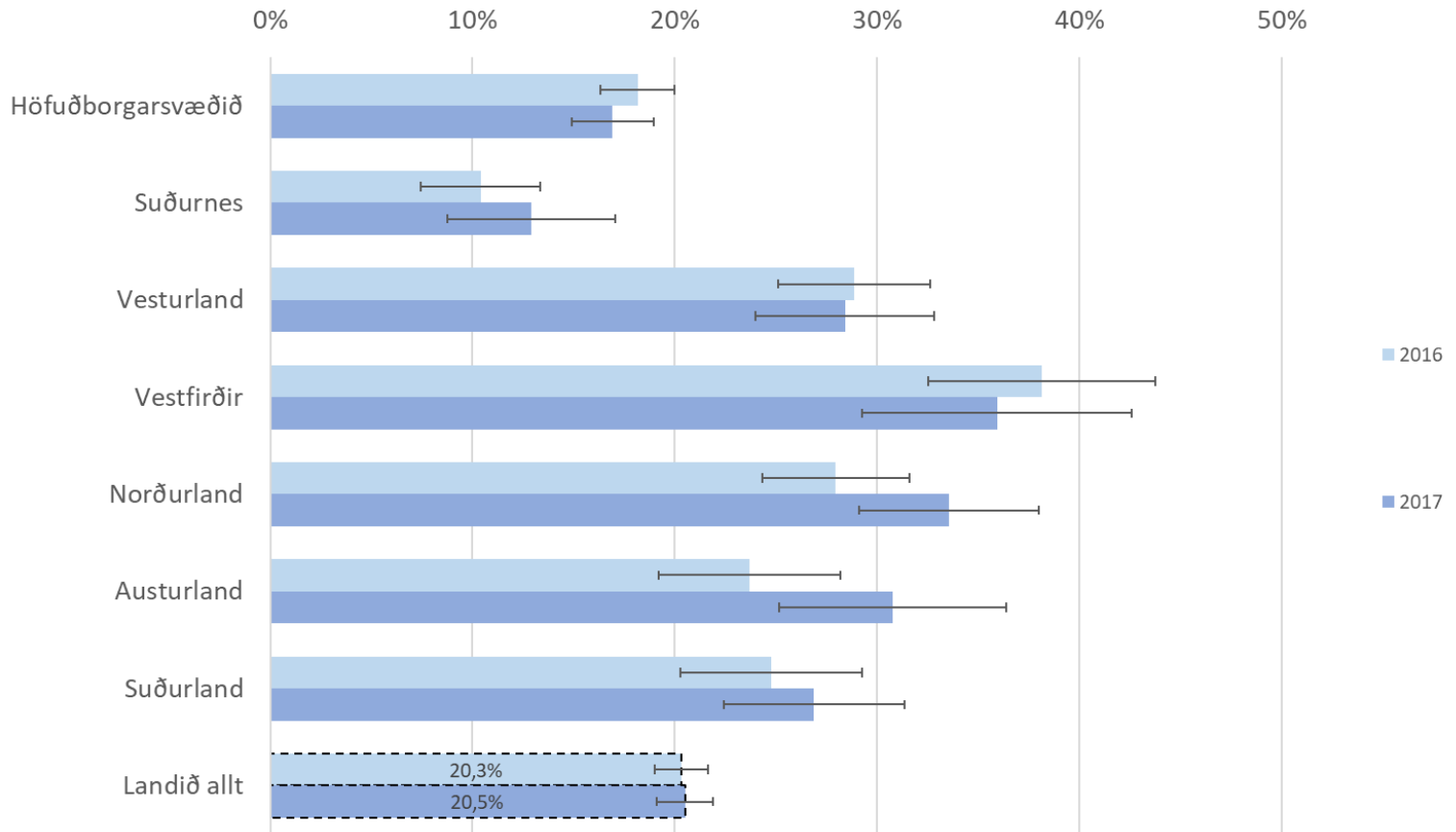

Streita fullorðinna

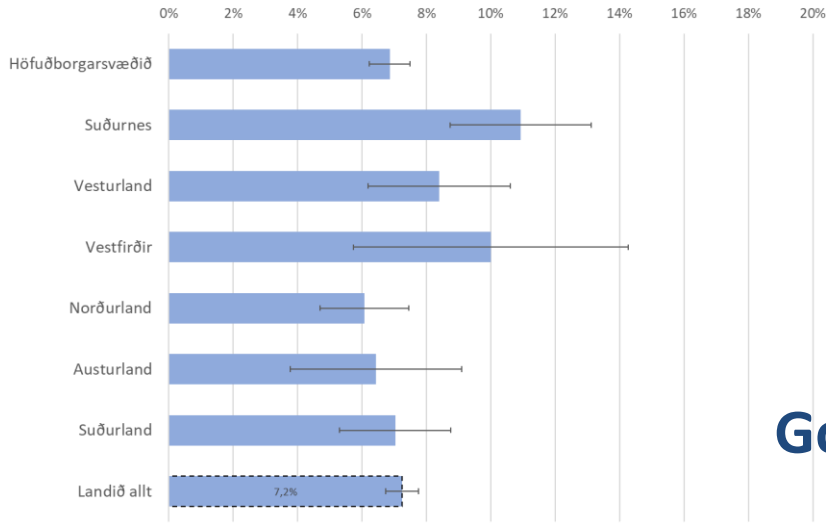

Virkur ferðamáti, fullorðnir

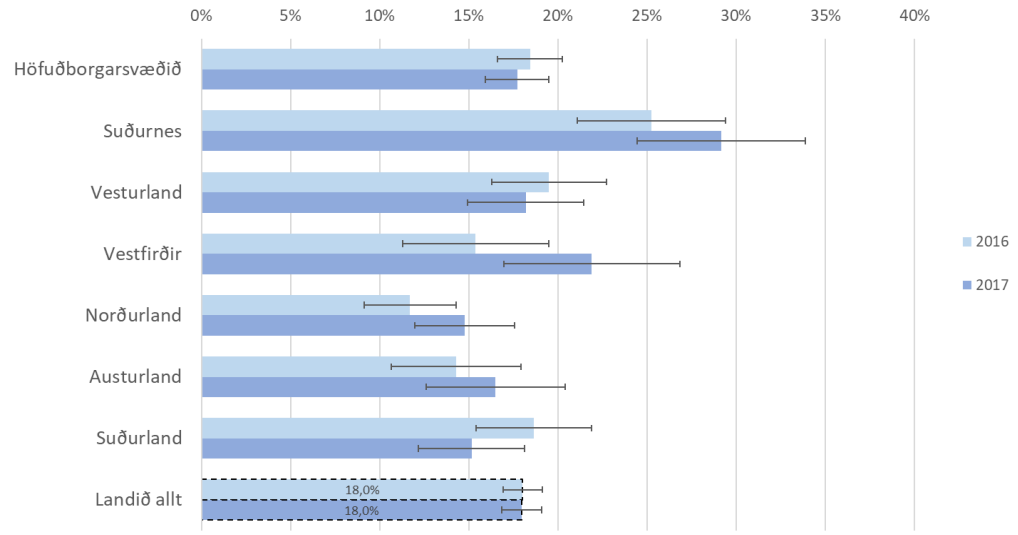

Gosdrykkjaneysla, 8. – 10. bekkur

Gosdrykkjaneysla fullorðinna

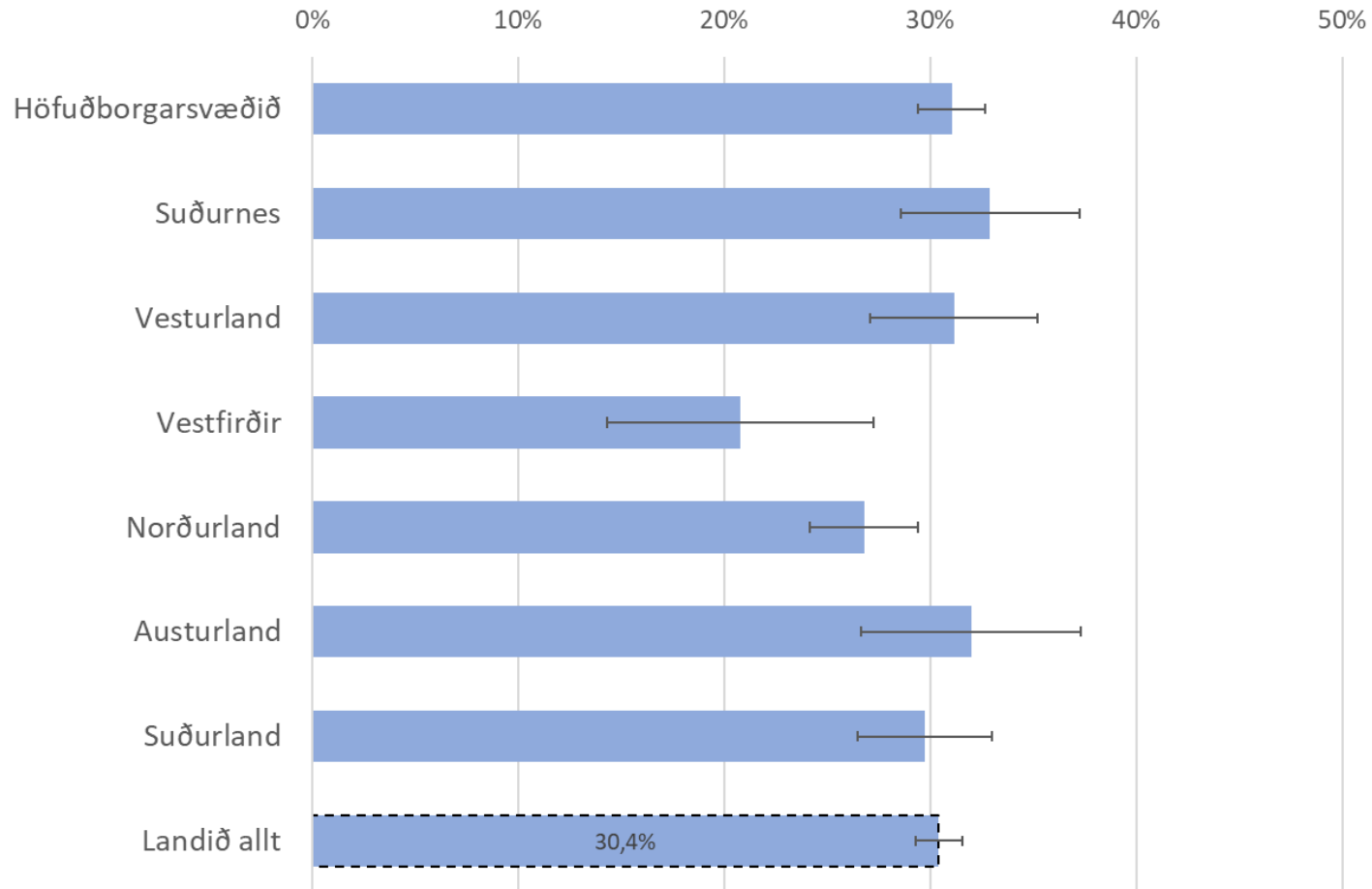
Gagnalind: Rannsóknir og greining

Gagnalind: Vöktun á áhrifaþáttum heilbrigðis

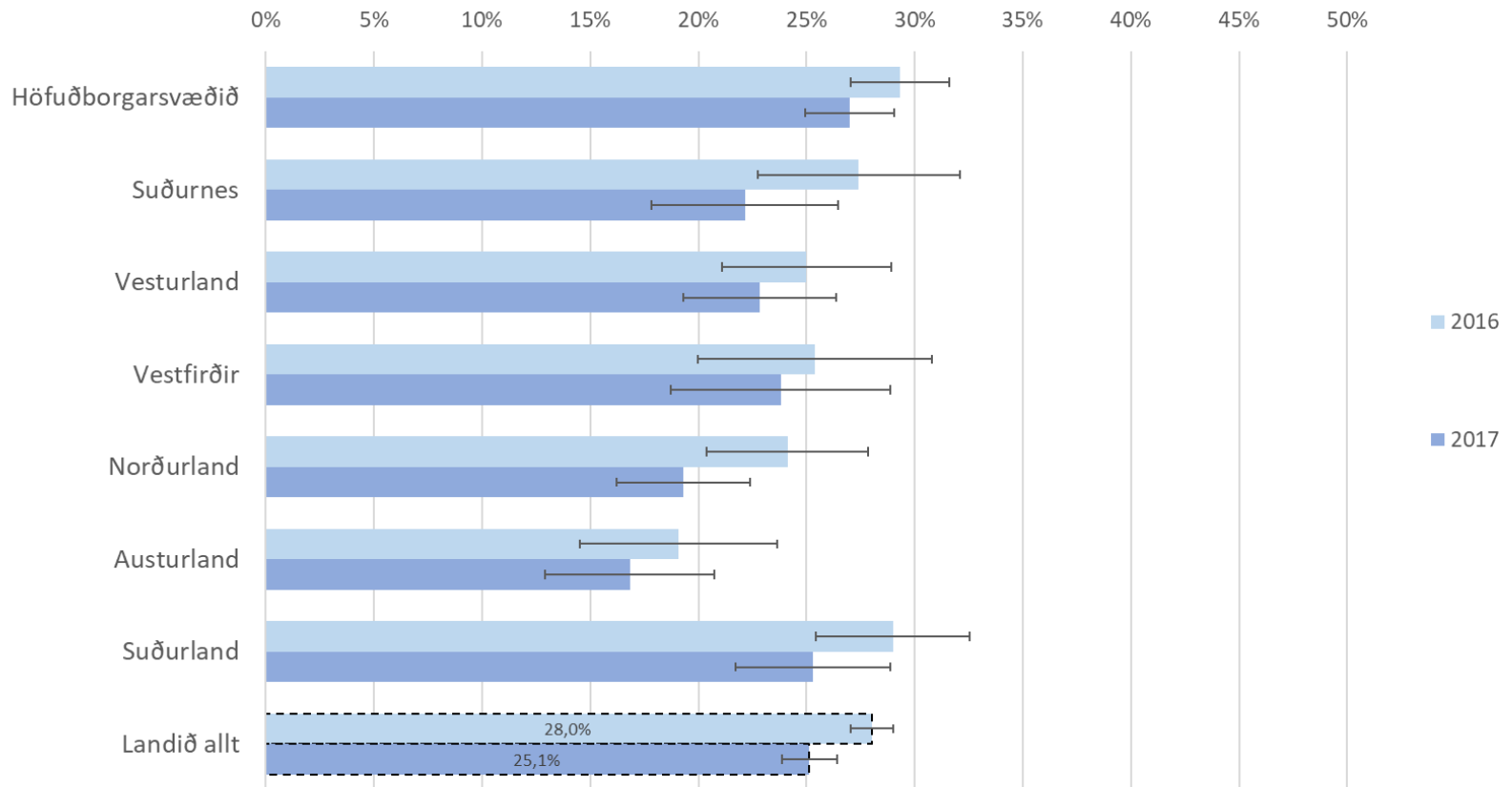

Ofbeldi um ævina, fullorðnir

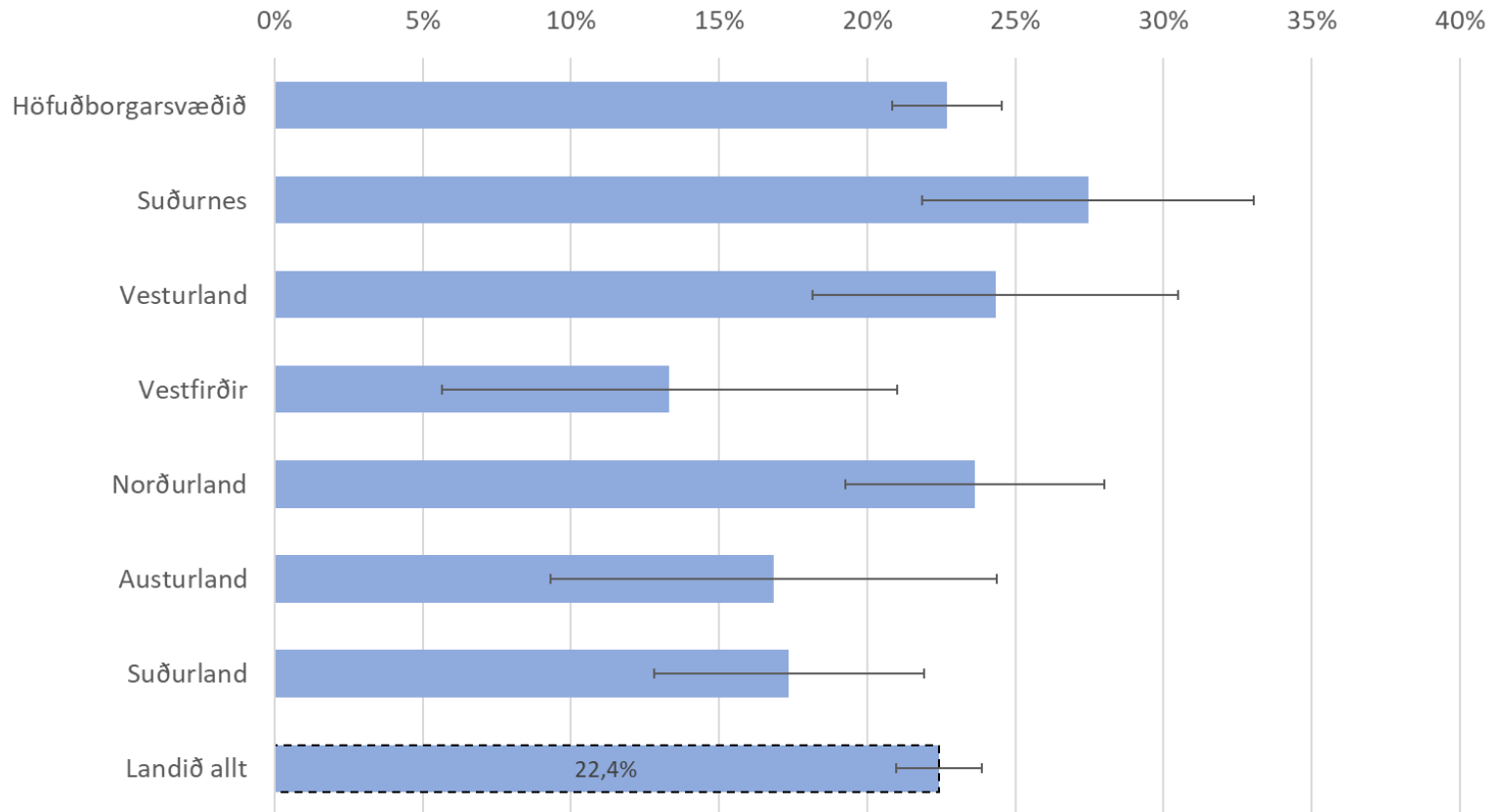

Áhættudrykkja fullorðinna

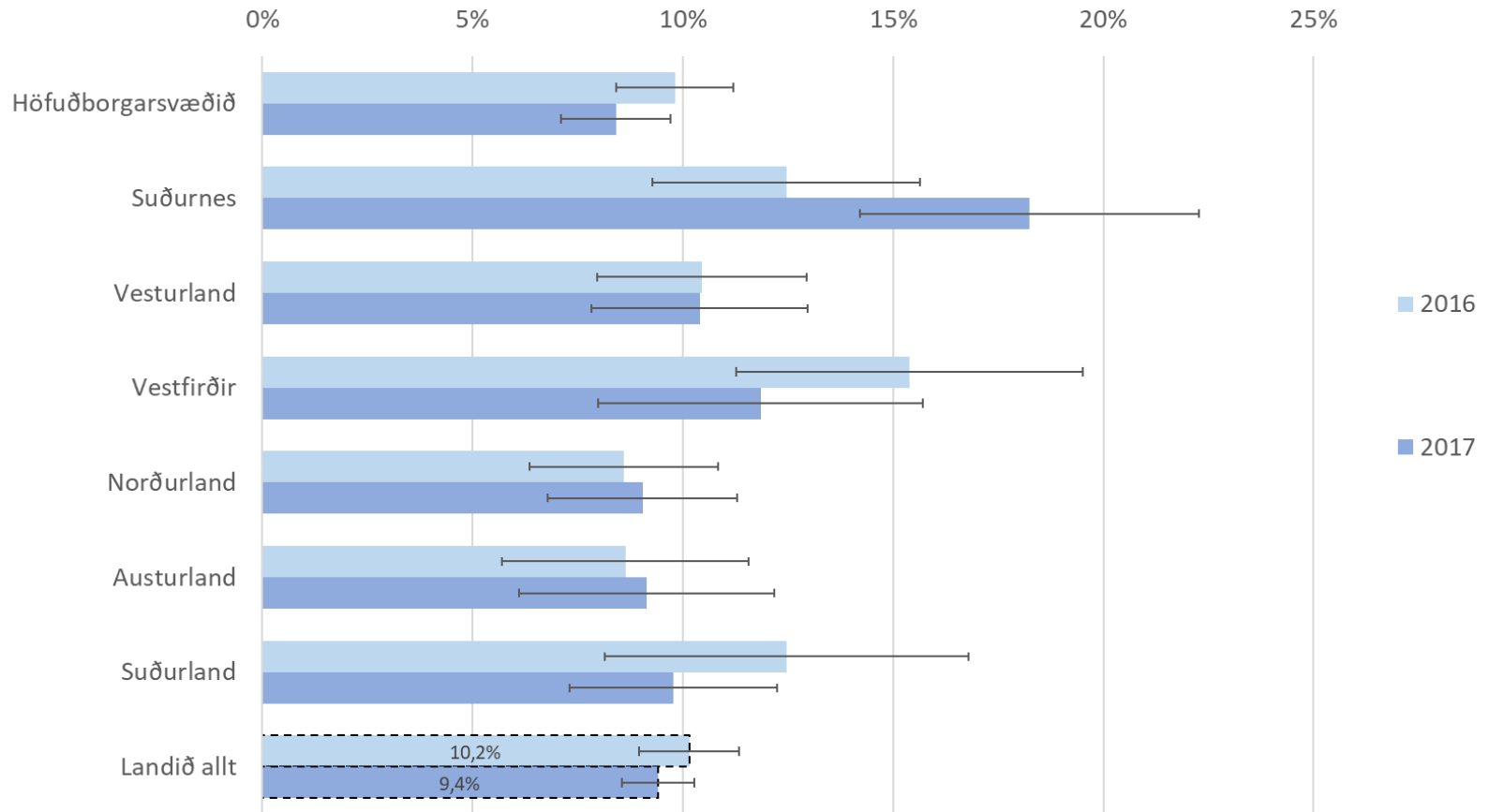

Rafsígarettunotkun, 10. bekkur

Reykingar fullorðinna

Sigríður Haraldsdóttir

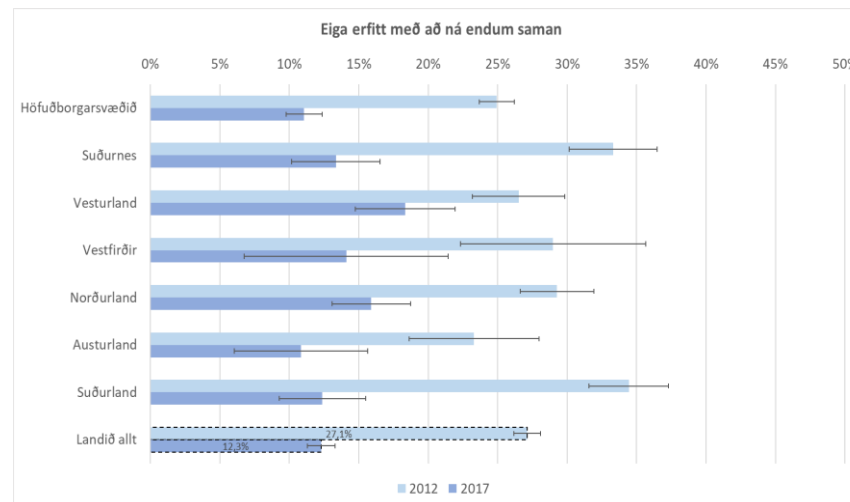
SAMFÉLAG

Samfélag

Samfélag	1	Íbúafjöldi
	2	Íbúafjöldi (fjölgun/fækkun)
	3	Íbúar $\geq$ 80 ára
	4	Kynjahlutfall
	5	Fæðingar mæðra <20 ára
	6	Lesskilningur (9. b.)
	7	Háskólamenntaðir
	8	Eiga erfitt með að ná endum saman

HEILSA OG SJÚKDÓMAR

Heilsa og sjúkdómar

Heilsa og sjúkdómar

Meta andlega heilsu sæmilega/lélega, fullorðnir

Punglyndislyfjano tkun, kk

Punglyndislyfjano tkun, kvk

Líkamsþyngdarstuðull ≥ 30 , fullorðnir

Meta líkamlega heilsu sæmilega/lélega, fullorðnir

Blóðsykurslækkandi lyf, önnur en insúlín

Blóðfitulækkandi lyf

Dánartíðni vegna hjarta- og æðasjúkdóma, kvk

Nýgengi krabbameina, kk

Nýgengi krabbameina, kvk

Sýklalyfjaávisanir < 5 ára

Bólusetningar barna, 12 mán.

Bólusetningar barna, 4 ára

Skimun fyrir leghálskrabbameini

Skimun fyrir brjóstakrabbameini

Liðskiptaaðgerðir á mjöðm

Biðlisti eftir hjúkrunarrými

Sérfræðingsheimsóknir

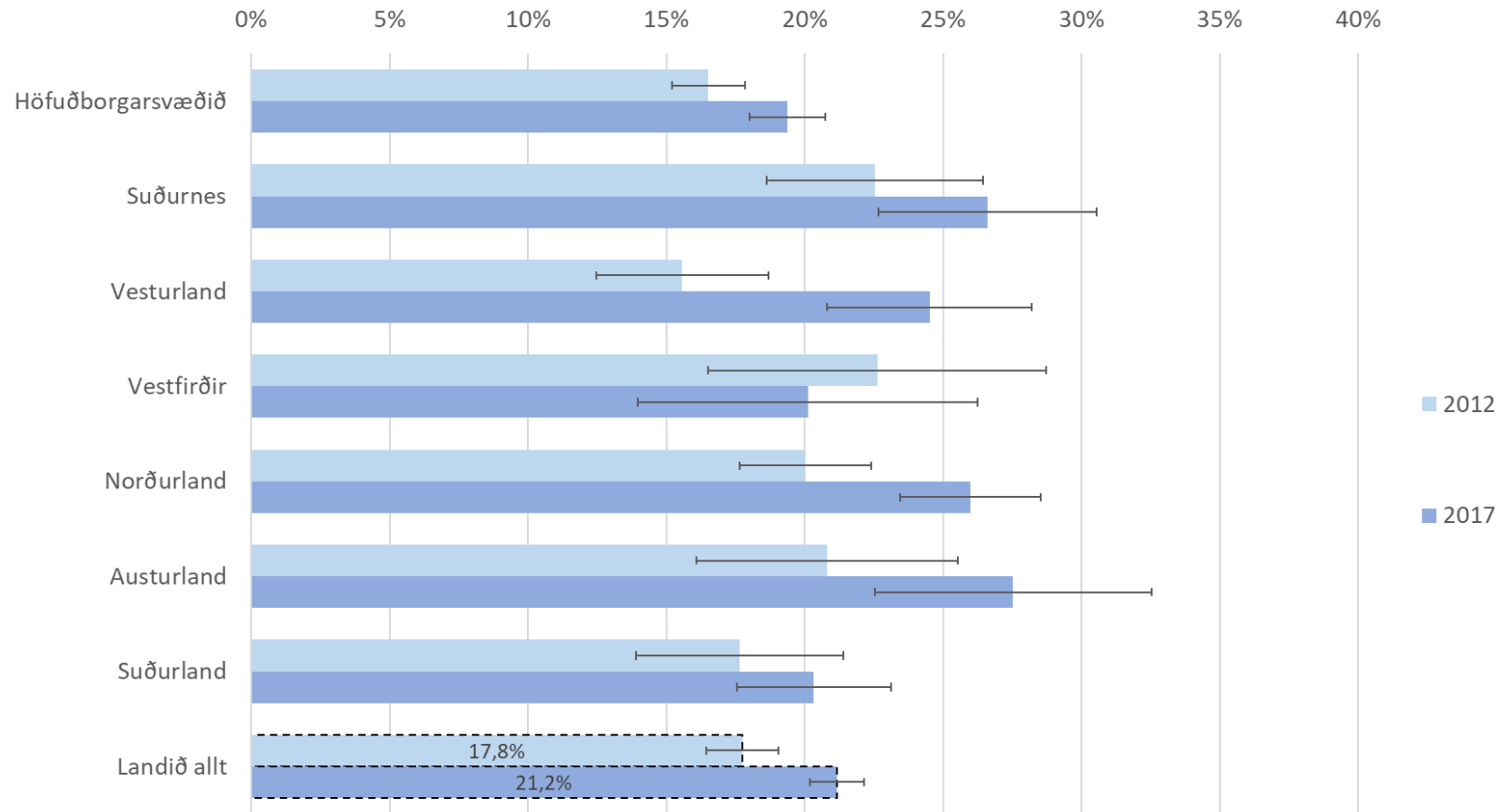

Andleg heilsa

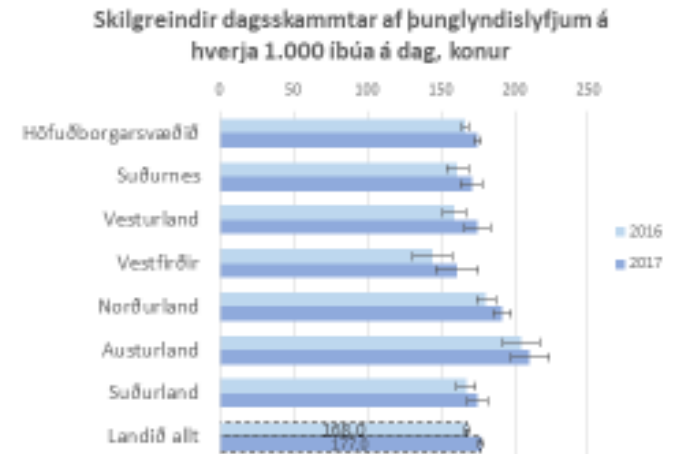
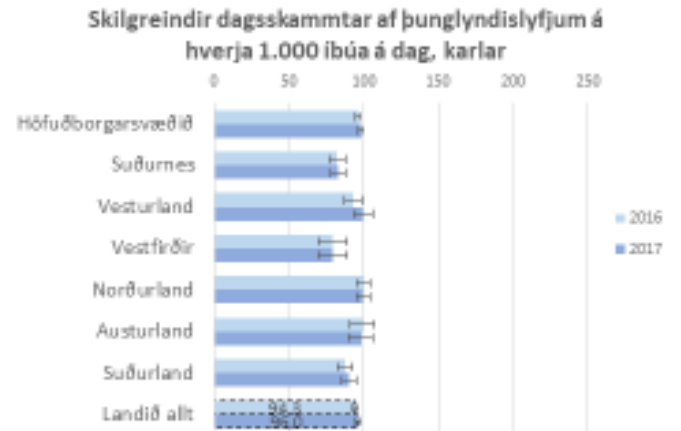
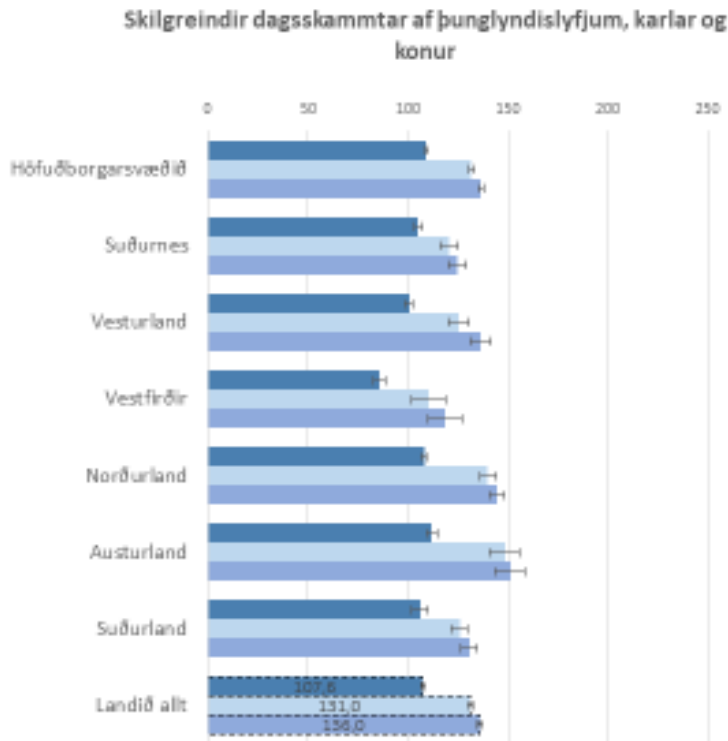

Hlutfall sem metur andlega heilsu slæma

Punglyndislyfjanotkun

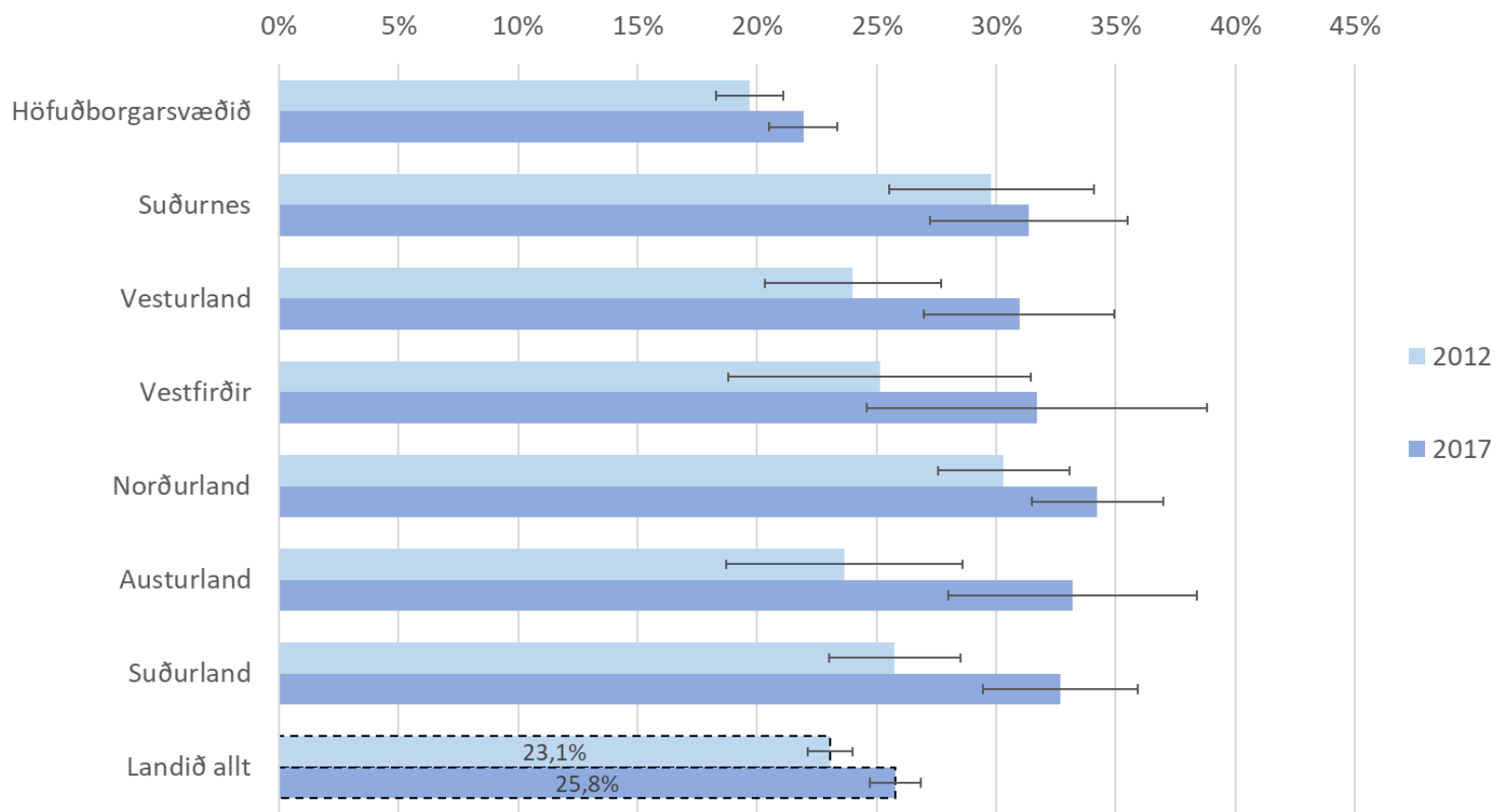
Líkamleg heilsa

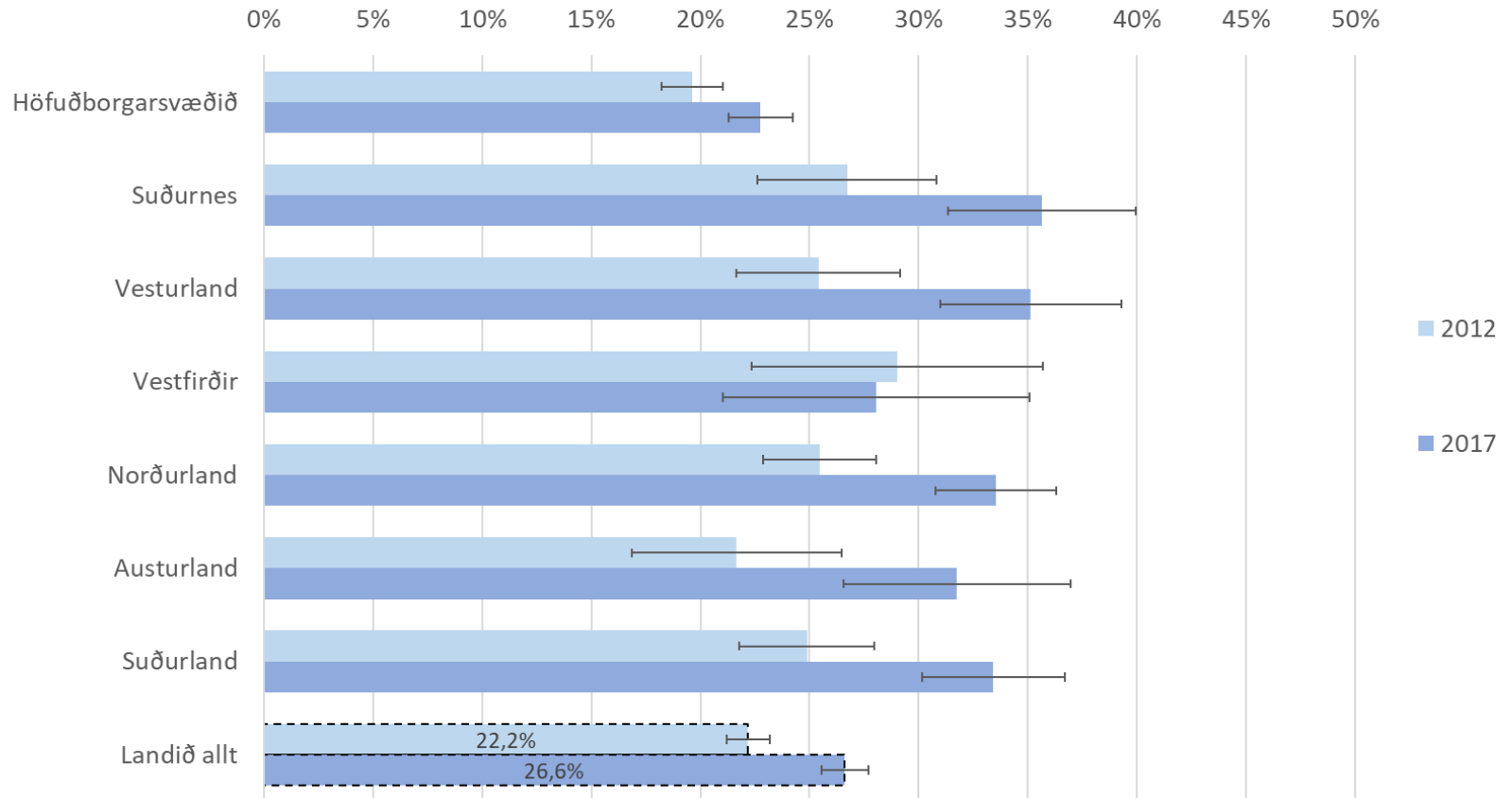

Hlutfall sem metur líkamlega heilsu slæma

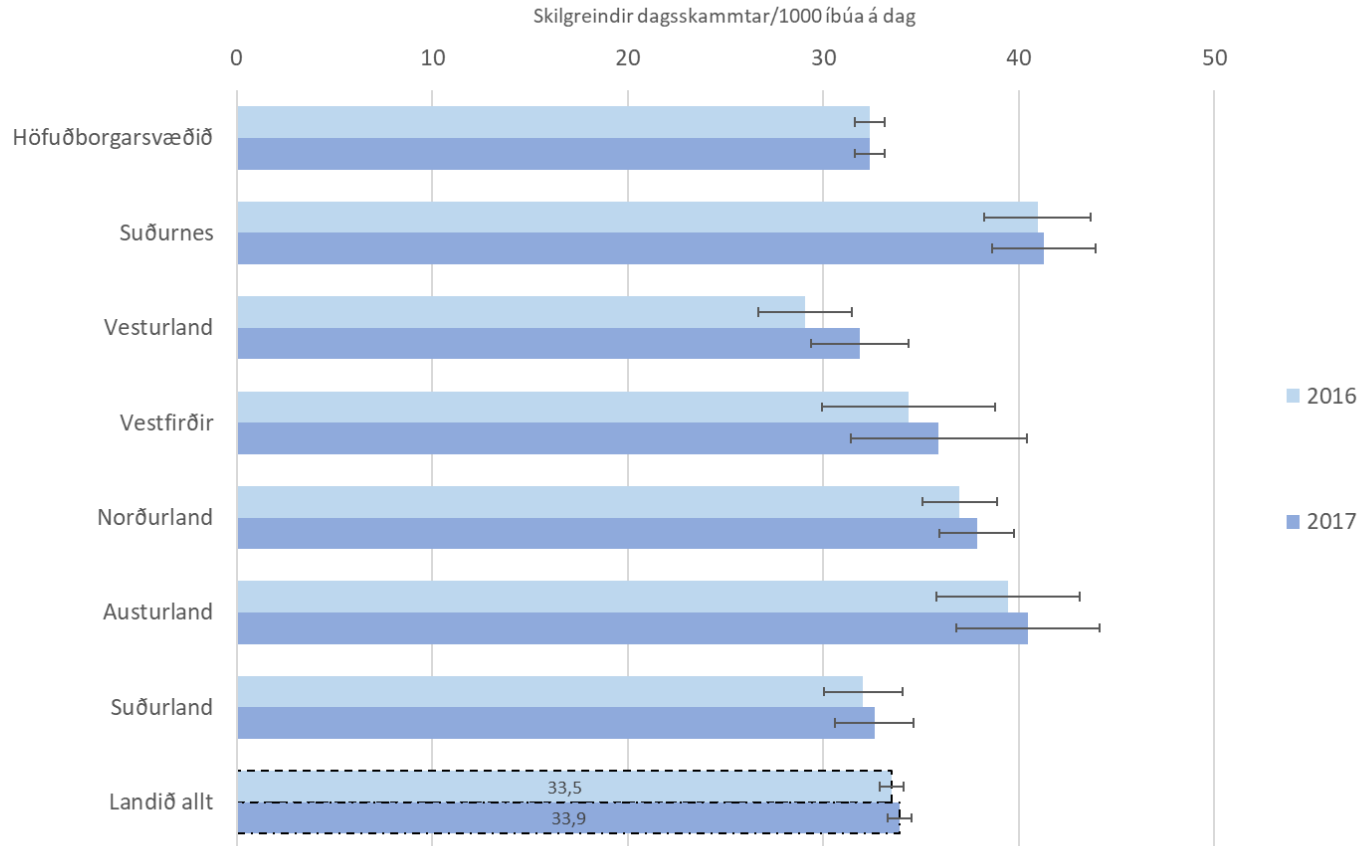

Hlutfall fullorðinna með BMI $\geq$ 30

Notkun blóðsykurslækkandi lyfja

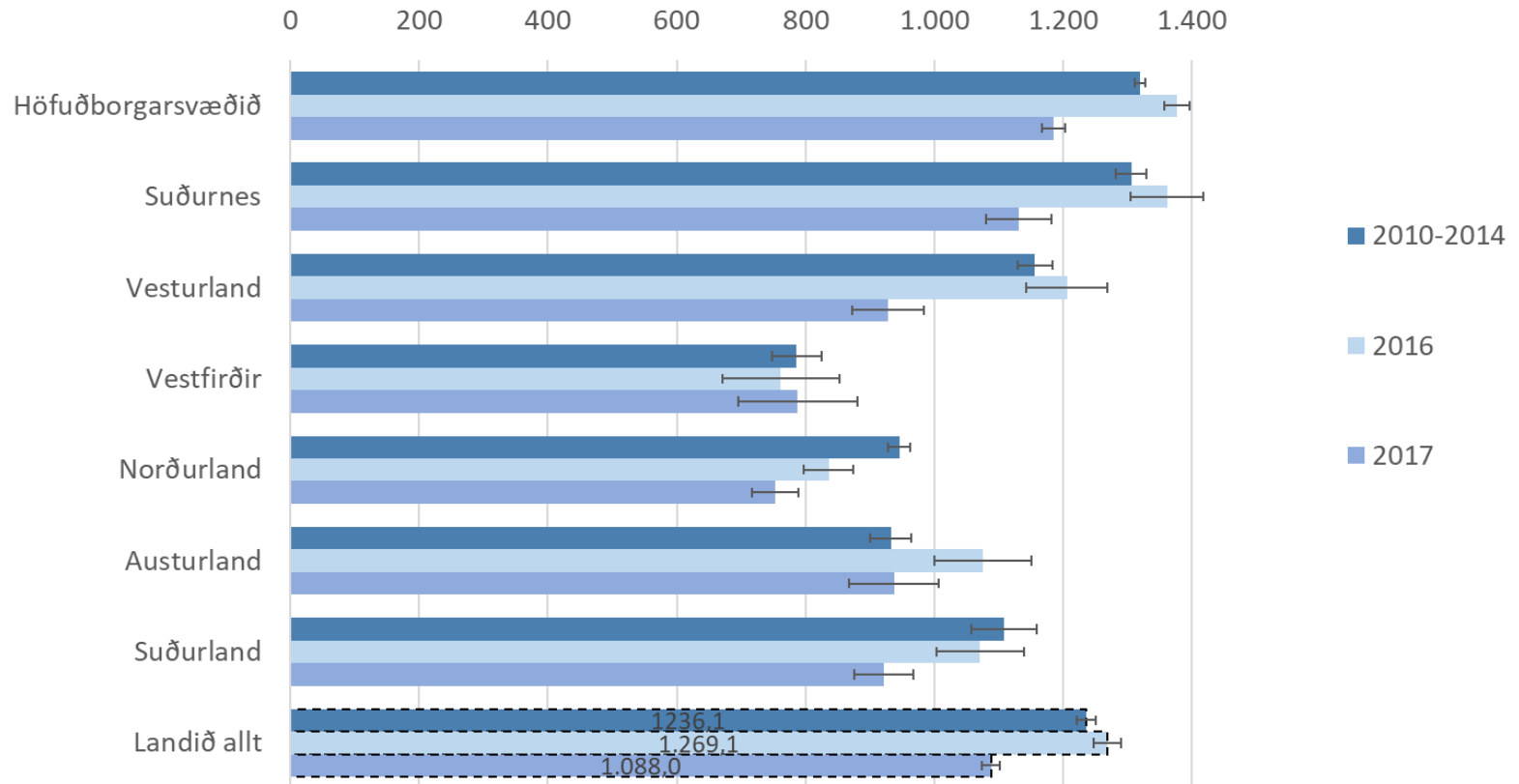
Forvarnir

Sýklalyfjaávisanir ungra barna

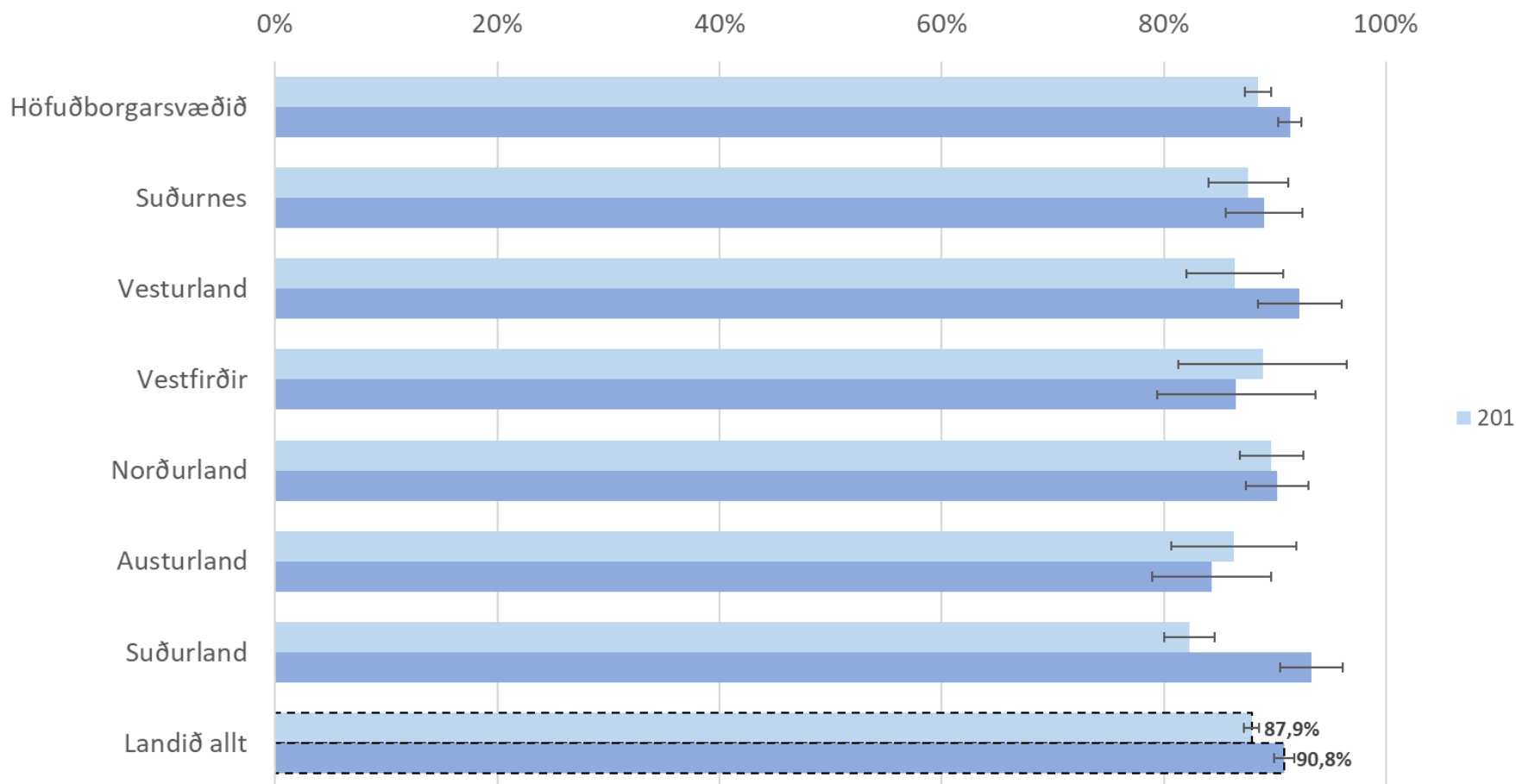
Sýklalyfjaávisanir <5 ára á 1.000 einstaklinga

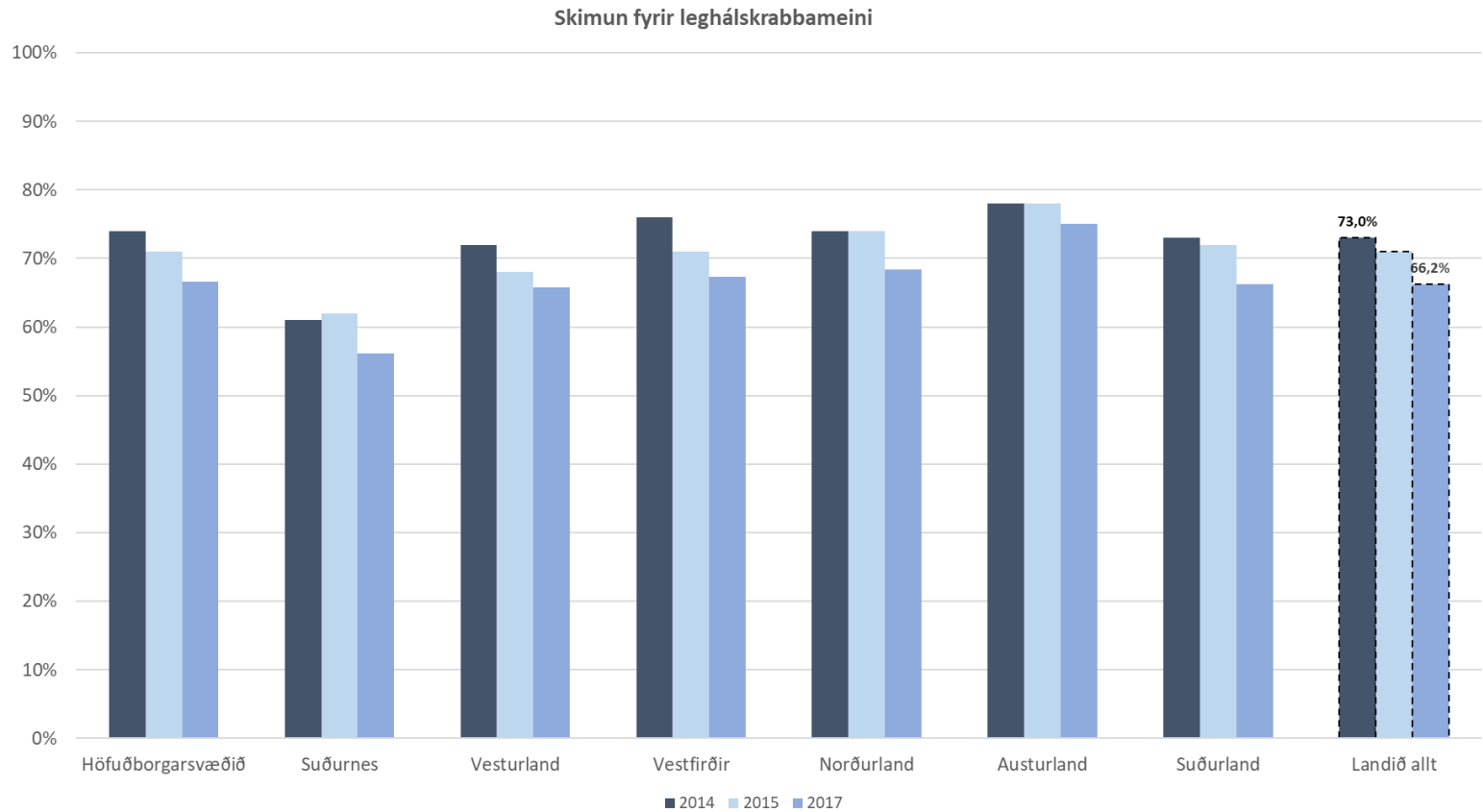
Bólusetningar

Hlutfall 12 mánaða barna sem hefur fengið almenna bólusetningu

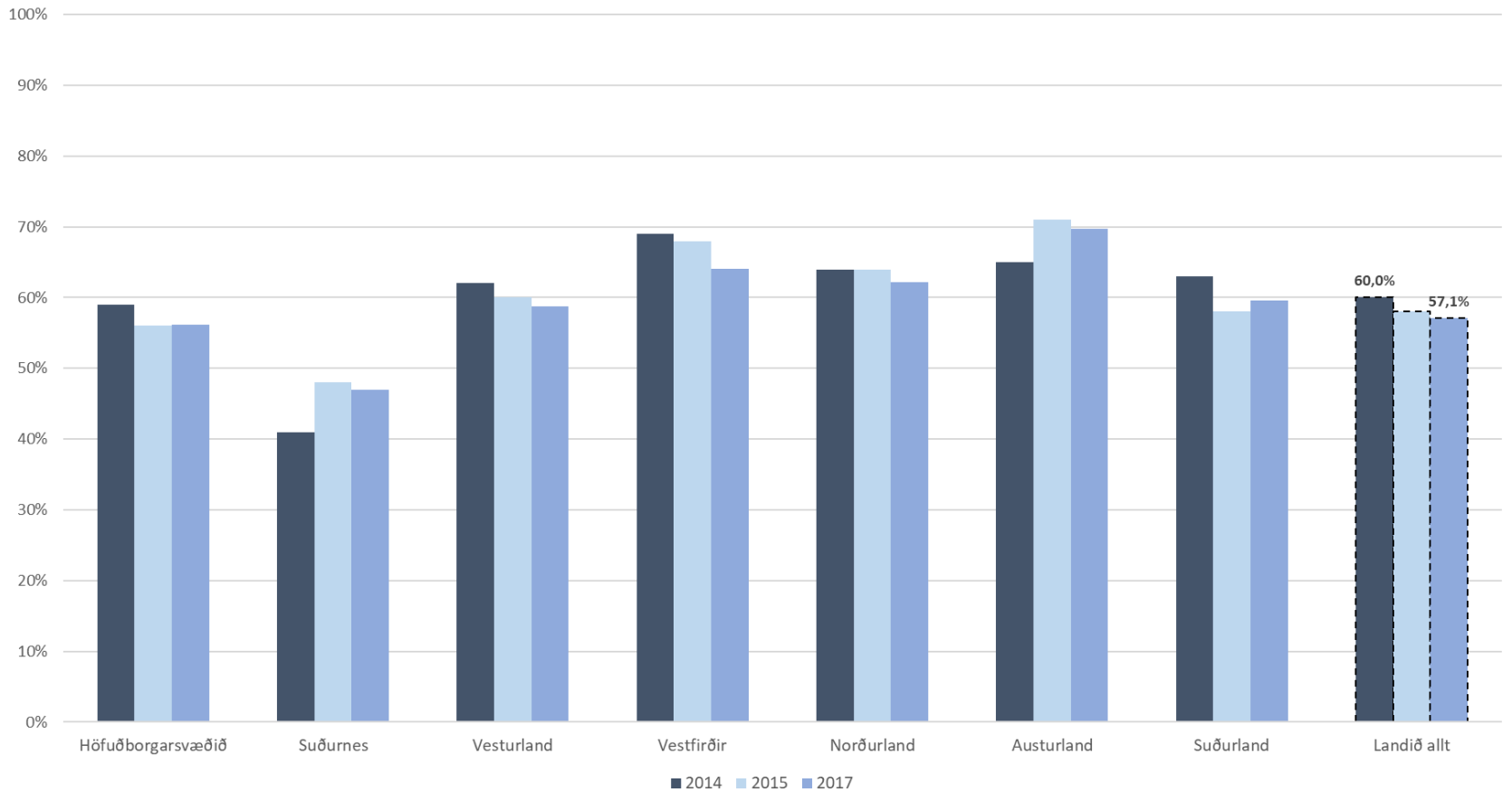
Skimanir - leghálskrabbamein

Skimanir - brjóstakrabbamein

Skimun fyrir brjóstakrabbameini

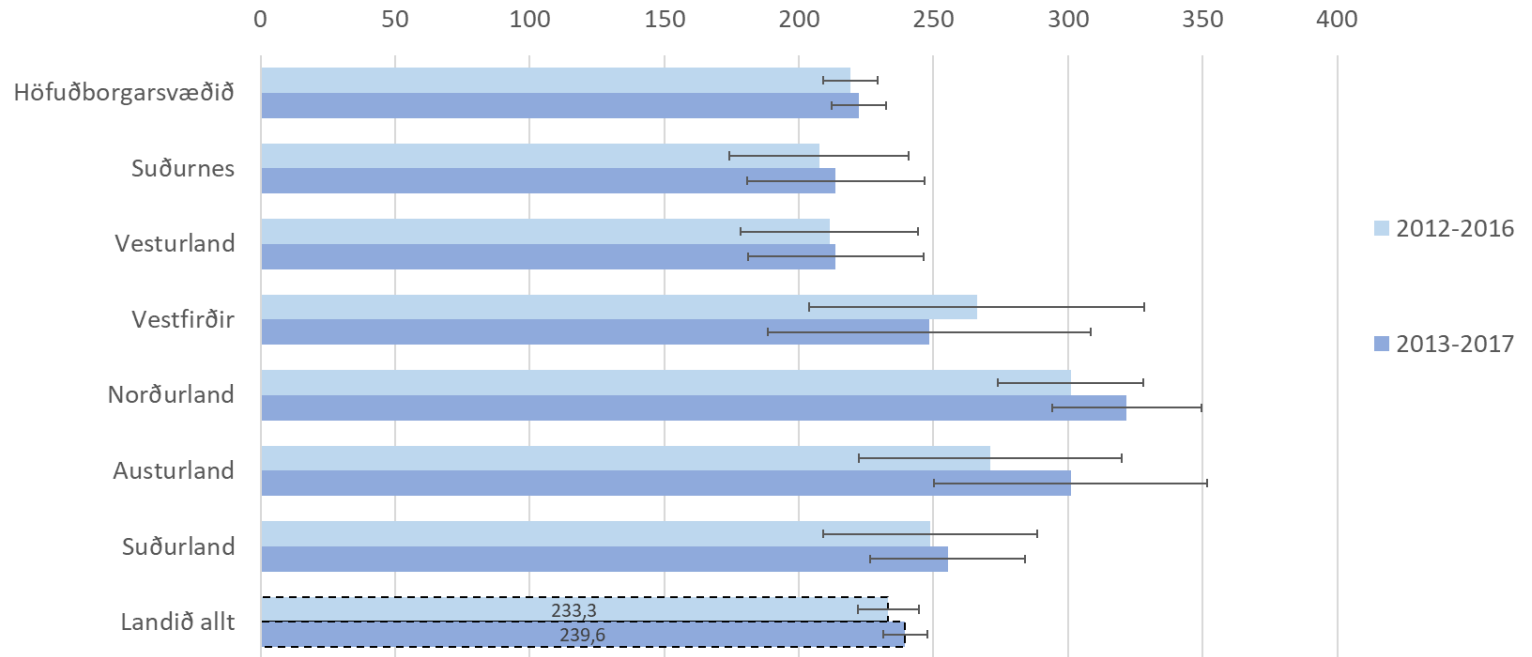
Heilbrigðisþjónusta

Liðskiptaaðgerðir á mjöðmum

Liðskiptaaðgerð á mjöðm, fjöldi á hverja 100.000 íbúa

Stuðningsefni á vef EL

- **Nákvæmar skilgreiningar**

7. Háskólamenntaðir

Langt heiti: Háskólamenntaðir, hlutfall þeirra sem lokið hefur háskólamenntun (25-74 ára).

Gagnalind: Hagstofa Íslands. Vinnumarkaðsrannsókn

Mælikvarði: Prósent

Ár mælingar: 2016

Neðanmáls: Hagst. 25-74 ára

Athugasemd:

- **Umfjöllun um vísa og rökstuðningur fyrir vali**

7. Háskólamenntaðir

Þessi vísir segir til um hlutfall þeirra sem hafa lokið háskólamenntun (25-74 ára). Hér er valin sú leið að endurspegla hlutfall íbúa í hverju heilbrigðisumdæmi sem hefur lokið háskólamenntun og hefur þannig flest menntunarár að baki. Eins og fyrr segir er menntun einn af áhrifaþáttum heilsu og hafa fjölmargar rannsóknir sýnt jákvæð tengsl á milli menntunar og heilsu (10). Þessi jákvæðu áhrif finnast bæði í þáttum sem snúa að heilsuhegðun og þáttum sem snúa að heilsufari, sjúkdómum og dánartíðni. Rannsóknir hafa einnig sýnt að áhrif menntunar aukast eftir því sem menntunarárum fjölga. Menntun hefur áhrif á atvinnu og afkomu en einnig hugarfar, lífsviðhorf, heilsulæsi o.s.frv.

Rafræn, gagnvirk framsetning

- **Mælaborð lýðheilsu**
  - <https://www.landlaeknir.is/tolfraedi-og-rannsoknir/maelaborð/>